

Sygn. akt VIII C 1515/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartek Męcina

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. we W.

przeciwko K. S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej K. S. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. we W. kwotę 1.764,49 zł (jeden tysiąc siedemset sześćdziesiąt cztery złote czterdzieści dziewięć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie wyższymi od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, od dnia 24 grudnia 2016 roku do dnia 18 grudnia 2017 r. oraz kwotę 43,08 zł. (czterdzieści trzy złote osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. zasądzoną w punkcie 1 (pierwszym) kwotę 1.764,49 zł (jeden tysiąc siedemset sześćdziesiąt cztery złote czterdzieści dziewięć groszy) rozkłada na 17 (siedemnaście) miesięcznych rat, w tym:

a) 16 (szesnaście) rat po 100 zł (sto złotych) każda,

b) ostatnia 17-ta (siedemnasta) rata w wysokości 164,49 zł (sto sześćdziesiąt cztery złote czterdzieści dziewięć groszy), płatnych z góry do 15-go (piętnastego) dnia każdego miesiąca z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie wyższymi od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, ustalając termin płatności pierwszej raty do 15-go (piętnastego) dnia miesiąca następującego po dniu uprawomocnienia się wyroku.

Sygn. akt VIII C 1515/17

UZASADNIENIE

W dniu 30 stycznia 2017 roku powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna we W. wytoczył przeciwko pozwanej K. S. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 2.079,49 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 1.645,07 zł od dnia 24 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 23 marca 2014 roku udzielił K. S. kredytu nr (...) na zakup towaru, na podstawie którego pozwana otrzymała kwotę 4.645,55 zł. Pozwana zobowiązała się do jego spłaty zgodnie z harmonogramem, lecz pomimo wezwań i monitów nie wywiązała się

z obowiązku spłaty należności. Zobowiązanie pozwanej stało się wymagalne w dniu 23 września 2016 r. Na dochodzoną pozwem należność składają się następujące kwoty: 1.645,07 zł. z tytułu należności głównej, 119,42 zł. z tytułu odsetek karnych naliczonych za okres od dnia 23 lipca 2014 roku do dnia wystawienia wyciągu z ksiąg banku oraz 315 zł. z tytułu kosztów, opłat i prowizji.

(pozew k. 2-3)

W dniu 22 marca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym nakazał, aby pozwana zapłaciła na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę wraz z umownymi odsetkami oraz koszty procesu.

(nakaz zapłaty k. 5)

W dniu 14 kwietnia 2017 r. K. S. złożyła sprzeciw, którym zaskarżyła powyższy nakaz w całości. W uzasadnieniu pozwana wskazała na swoją trudną sytuację rodzinną i majątkową.

(sprzeciw k. 7)

Postanowieniem z dnia 29 maja 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi z uwagi na wniesienie sprzeciwu.

(postanowienie k. 11)

W piśmie z dnia 22 sierpnia 2017 r. powód podtrzymał żądanie pozwu. W uzasadnieniu pisma strona powodowa wyjaśnił, że koszty z tytułu opłat i prowizji w wysokości 315 zł. wynikają bezpośrednio z umowy kredytu, a podpisując umowę pozwana zapoznała się z treścią tabeli opłat i prowizji oraz otrzymała pełny jej tekst. W tabeli zawartej w piśmie powód wskazał za jakie czynności windykacyjne, kiedy dokonane i w jakiej jednostkowej wysokości, obciążył K. S. kwotą 315 zł. Ponadto powód wskazał, że rozłożenie należności na raty naruszyłoby jego uzasadniony interes, ponieważ pozwana nie wykazała osiągnięcia dochodów, które pozwoliłyby na terminowe dokonywanie spłat. W ocenie strony powodowej przeciwko zastosowaniu art. 320 kpc przemawia także dotychczasowe zachowanie K. S..

(pismo procesowe powoda k. 14- 15, pozew złożony na urzędowym formularzu k. 16- 17)

Na rozprawie w dniu 18 grudnia 2017 r. pozwana nie kwestionowała powództwa co do zasady, natomiast wniosła o oddalenie powództwa w zakresie kwoty 315 zł. z tytułu kosztów doręczeń wezwań i wizyty windykatora, a także o rozłożenie należności na raty w kwocie po 100 zł. miesięcznie.

(protokół rozprawy k. 37- 38)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 marca 2014 roku K. S. zawarła z (...) Bank (...) Spółka Akcyjna we W. umowę kredytu na zakup towarów/usług nr (...). Na podstawie umowy bank przyznał pozwanej kredyt w wysokości 4.645,55 zł. Spłata kredytu następować miała w okresach miesięcznych, począwszy od 23 kwietnia 2014 r. poprzez dokonywanie spłat na rachunek bankowy, do 23 dnia każdego miesiąca, zgodnie z harmonogramem przesłanym przez powoda. Dokonywane wpłaty były przy tym zaliczane na spłatę zadłużenia w następującej kolejności: kapitał, odsetki, zaległe opłaty, inne koszty, odsetki karne. Brak wymaganej spłaty lub opóźnienie w płatności powodowało naliczenie odsetek od kapitału przeterminowanego i stanowiło podstawę do wszczęcia działań monitujących i windykacyjnych w celu dochodzenia spłaty należności. Stopa odsetek od zadłużenia przeterminowanego była zmienna i wynosiła czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Tabela Opłat i Prowizji stanowiła integralną część przedmiotowej umowy w postaci załącznika nr 1.

(umowa k. 24- 27, harmonogram k. 27)

Pozwana nie wywiązała się z warunków umowy i nie dokonywała wymaganej spłaty rat kredytu w kwotach i terminach wskazanych w harmonogramie, doprowadzając do powstania zadłużenia.

(zestawienie wpłat dokonanych na rachunek techniczny kredytu k. 28)

Pismem z dnia 9 sierpnia 2016 roku przesłanym na adres zamieszkania pozwanej, powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 1.675,94 zł. tytułem zapadłych należności banku z tytułu umowy nr (...). Pismo zostało doręczone w trybie doręczenia zastępczego.

(wezwanie k. 29, potwierdzenie odbioru k. 30)

Tytułem tzw. kosztów za czynności upominawczo-windykacyjne powód naliczył pozwanej i dochodził w niniejszym procesie opłat i kosztów w łącznej wysokości 315 zł.

(pismo powoda k. 15)

W wyciągu z ksiąg banku z dnia 23 grudnia 2016 roku powód określił wysokość zobowiązania pozwanej na łączną kwotę 2.079,49 zł, z czego kwota 1.645,07 zł. stanowiła należność główną.

(wyciąg z ksiąg banku k. 22- 23)

K. S. jest osobą bezrobotną, zarejestrowaną w PUP, bez prawa do zasiłku. Pozwana samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe, utrzymuje dwoje małoletnich dzieci w wieku 14 i 17 lat. K. S. otrzymuje 1.000 zł. w ramach programu 500 plus oraz 630 zł. tytułem zasiłku rodzinnego i zasiłku dla osoby samotnie wychowującej dzieci.

(zeznania pozwanej k. 37- 38)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony, a także na podstawie zeznań K. S..

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w znacznej części.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził od K. S. zapłaty kwoty 2.079,49 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 1.645,07 zł od dnia 24 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty, tytułem zadłużenia wynikającego z umowy kredytu na zakup towarów/usług nr (...). Pozwana nie kwestionowała powództwa co do zasady, wniosła jedynie o jego oddalenie w części dotyczącej kosztów opłat i prowizji, czyli w wysokości 315 zł. Ponadto K. S. wniosła o rozłożenie należności na raty.

Niesporne były twierdzenia faktyczne powoda o tym, że pozwana zawarła z nim umowę kredytu na zakup towarów, na podstawie której bank przyznał pozwanej kredyt w wysokości 4.645,55 zł. Istnienie zobowiązania pozwanej potwierdzają umowa o kredytu na zakup towarów/usług, wyciąg z ksiąg banku oraz zestawienie wpłat dokonanych na rachunek techniczny kredytu, z których wynika wysokość otrzymanego przez pozwaną kapitału, data i wysokość jego spłaty, a także wysokość naliczonych przez bank odsetek i opłat windykacyjnych. Skoro więc pozwana otrzymała kredyt na zakup towarów, z którego skorzystała i zobowiązała się do jego terminowej spłaty wraz z odsetkami, którego to obowiązku nie dotrzymała, powód miał prawo żądać od pozwanej spłaty zaległości, na którą złożyły się niespłacony kapitał- 1.645,07 zł. oraz skapitalizowane odsetki naliczone za okres od dnia 23 lipca 2014 roku do dnia 23 grudnia 2016 r. (data wystawienia wyciągu z ksiąg banku) w kwocie 119,42 zł.

Strona powodowa dochodziła w przedmiotowej sprawie od pozwanej także kwoty 315 zł tytułem tzw. kosztów opłat i prowizji. Wysokość i rodzaj poszczególnych opłat i prowizji strona powodowa dokładnie wskazała w piśmie z dnia

29 lipca 2016 r. Wskazane powyżej opłaty za upomnienia listowne oraz wyjazd interwencyjny zostały zastrzeżone w zawartej przez strony umowie oraz stanowiącej załącznik do umowy Tabeli Opłat i Prowizji, jako obciążające pozwaną w razie niewykonania umowy przez kredytobiorcę. W ocenie Sądu powyższy zapis umowy jest niedozwolonym postanowieniem umownym, a jako taki – w świetle przepisu art. 385¹ § 1 k.c. – nie wiąże pozwanej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 353¹ k.c., strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego. Cytowany przepis jednoznacznie określa granicę swobody umów wskazując, że ta jest ograniczona w szczególności przepisami ustawy. Takim przepisem ograniczającym swobodę umów jest między innymi przepis art. 385¹ § 1 k.c., który znajduje zastosowanie do wszystkich umów konsumenckich.

Zgodnie z jego treścią, postanowienia umowy zawartej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Przepis ten stanowi nadto, iż nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.).

Okoliczności niniejszej sprawy wskazują na to, że w odniesieniu do zastrzeżonych w umowie należności za czynności wierzyciela w postaci tzw. opłat za czynności upominawczo-windykacyjne, należy przyjąć, że postanowienia umowne odnośnie dopuszczalności naliczenia takich opłat nie były z pozwaną jako konsumentem indywidualnie uzgadniane, a niewątpliwie kształtują jej obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta. Należy zatem uznać, że postanowienia te nie wiążą pozwanej, gdyż w tym zakresie spełnione są przesłanki z art. 385¹ § 1 k.c. Przedmiotowa umowa pożyczki została zawarta pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem. Pozwana jako kredytobiorca nie miała rzeczywistego wpływu na treść postanowień umownych, które zostały jej narzucone przez kredytodawcę. Powód posługiwał się wzorcem umowy, zaś kwestionowane postanowienia umowne o opłatach za działania windykacyjne zostały przejęte z wzorca umowy zaproponowanej pozwanej jako konsumentowi przez kontrahenta. Postanowienie umowne kształtuje określony obowiązek konsumenta, w przypadku uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłat, w sposób niezgodny z dobrymi obyczajami, gdyż zastrzegają na wypadek uchybienia zasadom i terminowi spłat dodatkowe opłaty w stałej wygórowanej wysokości.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w W. – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zapadłym w sprawie o sygn. akt XVII AmC 624/09, za niedozwolone i zakazane do wykorzystywania w obrocie z konsumentami zostały uznane postanowienia wzorców umownych nakładających na kredytobiorcę obowiązki w postaci konieczności poniesienia kosztów związanych z monitorowaniem kredytobiorcy, w przypadku niewykonania zobowiązań wynikających z umowy – a dotyczyło to kosztów telefonicznych upomnień, korespondencji kierowanej do kredytobiorcy związanej z nieterminową spłatą kredytu w postaci zawiadomień, upomnień itp., wyjazdu interwencyjnego do kredytobiorcy. Poza tym powód nie udowodnił wysokości roszczenia z tytułu opłat za działania windykacyjne. Poza tabelą zawartą w piśmie z dnia 22 sierpnia 2017 r. strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających wykonanie czynności windykacyjnych.

Podkreślić należy, że strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, przy czym dłużnik jest w opóźnieniu jeżeli nie spełnia świadczenia w określonym terminie. Jeżeli zaś stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe; jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana

według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 § 2 k.c.). Zgodnie z zawartą umową kredytu, od przeterminowanego kapitału kredytodawca mógł domagać się zapłaty odsetek według stopy stanowiącej równowartość czterokrotności bieżącej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, z ograniczeniem wynikającym z wysokości odsetek maksymalnych obowiązujących od 1 stycznia 2016 roku.

K. S. złożyła wniosek o rozłożenie dochodzonej w pozwie należności na raty w kwocie po 100 zł. miesięcznie. Zgodnie z przepisem art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przepis ten daje Sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Uprawnienie do rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty przysługuje Sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzanego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby go na niepowetowane szkody. Oczywistym jest przy tym, iż rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty może mieć miejsce li tylko wówczas, gdy jego spełnienie w tej formie jest przez pozwanego obiektywnie możliwe. O ile, bowiem rolą omawianego rozwiązania jest wydłużenie terminu zapłaty świadczenia przez dłużnika, a tym samym, uchronienie go od postępowania egzekucyjnego oraz naliczania kolejnych odsetek, o tyle rozwiązanie to nie może naruszać praw wierzyciela i doprowadzać do jego pokrzywdzenia, co niewątpliwie nastąpiłoby, gdyby sytuacja finansowa dłużnika nie dawała realnych szans na terminową spłatę świadczenia w ratach. K. S. jest osobą bezrobotną, zarejestrowaną w PUP, bez prawa do zasiłku, samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe, utrzymuje dwoje małoletnich dzieci w wieku 14 i 17 lat. K. S. otrzymuje 1.000 zł. w ramach programu 500 plus oraz 630 zł. tytułem zasiłku rodzinnego i zasiłku dla osoby samotnie wychowującej dzieci. Zatem w świetle przytoczonych okoliczności, w ocenie Sądu zachodzą obiektywne podstawy do przyjęcia, że K. S. z jednej strony nie jest w stanie zaspokoić jednorazowo roszczenia powoda, a z drugiej jego rozłożenie na raty umożliwi pozwanej stopniowe uregulowanie swojego zobowiązania.

Dlatego też zasądzoną kwotę 1.764,49 zł. Sąd rozłożył na 17 miesięcznych rat, w tym 16 rat po 100 zł każda, a ostatnia 17-ta rata w wysokości 164,49 zł, płatnych z góry do piętnastego dnia każdego miesiąca z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie wyższymi od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, ustalając termin płatności pierwszej raty do piętnastego dnia miesiąca następującego po dniu uprawomocnienia się wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w oparciu art. 100 k.p.c.

w zw. z art. 98 k.p.c., gdyż strona powodowa wygrała sprawę w 85 % i dlatego w takim stopniu należy się jej zwrot kosztów procesu. Na koszty poniesione przez stronę powodową w łącznej wysokości 50,69 zł. złożyły się: opłata od pozwu- 30 zł., opłata skarbową od pełnomocnictwa- 17 zł. i opłata notarialna tytułem potwierdzenia za zgodność odpisu pełnomocnictwa- 3,69 zł. Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 43,08 zł. (50,69 zł. *85 %).

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji.